ECLI:LV:REZT:2021:0420.C26170520.3.S
Civillieta Nr. C 26170520

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2021.gada 20.aprīlī

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis A.Jonikāns,
ar sekretāri I.Stepuli,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, prasībā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Rēzeknes tiesā prasības pieteikumu pret /pers. B/ (turpmāk arī – atbildētājs) par parāda piedziņu iesniegusi /Nosaukums A/(turpmāk arī – prasītājs). Prasītājs norāda, ka 2017.gada 18.maijā puses noslēdza /Nosaukums A/ pēcapmaksas darījumu līgumu un vienošanos par elektronisko dokumentu apriti Nr./numurs/(turpmāk arī – līgums). Saskaņā ar līgumu prasītājs piekrita pārdod un atbildētājs pirkt preces un/vai pakalpojumus ar pēcapmaksu – prasītāja piešķirtā kredītlimita ietvaros ar pēcapmaksu vairākkārt saņemt preces un/vai pakalpojumus un norēķināties par saņemtajām precēm/pakalpojumiem prasītāja noteiktajā termiņā. Par maksājuma saistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi atbildētājs uzņēmās pienākumu maksāt prasītājam nokavējuma procentus 0,1 procenta apmērā no kavētā parāda summas par katru kavējuma dienu. Prasītājs pārdeva atbildētājam preces un sniedza pakalpojumus saskaņā ar pavadzīmēm. Tā kā atbildētājs pavadzīmēs noteiktajā apjomā un termiņā samaksu par saņemtajām precēm un pakalpojumiem neveica, 2019.gada 12.martā puses noslēdza vienošanos Nr.3.1-6/0072 par parāda atmaksu (turpmāk arī – vienošanās). Vienošanā puses konstatēja, ka atbildētāja kavētās saistības pret prasītāju uz vienošanās noslēgšanas dienu sastāda 8 910,79 *euro*, t.sk., nokavējuma nauda 297,85 *euro*. Saskaņā ar vienošanos puses noteica kavētā parāda lietošanas procentu likmi 0,0329 procenti dienā no kavētā parāda nesamaksātās daļas, aprēķinu sākot ar vienošanās noslēgšanas dienu līdz parāda apmaksas termiņam – 2019.gada 1.oktobrim. Par maksājuma saistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi atbildētājs uzņēmās pienākumu maksāt prasītājam līgumiskos nokavējuma procentus 0,1 procenta apmērā no termiņā nesamaksātās maksājuma summas par katru maksājuma kavējuma dienu. Prasītājs norāda, ka atbildētājs vienošanās, tāpat kā iepriekš līguma, izpildes nosacījumus nav pildījis, maksājumus saistību dzēšanai nav veicis. Prasītājs atbildētājam nosūtījis pretenziju, aicinājis labprātīgi izpildīt savas saistības, atbildētājs parādsaistības ne pilnīgi, ne daļēji nav dzēsis. Saistību neizpildes rezultātā neatmaksātā aizdevuma pamatsumma sastāda 8 910,79 *euro*, līgumiskie procenti par kapitāla lietošanu – 595,12 *euro*, kā arī nokavējuma procenti par laika periodu no 2019.gada 2.oktobra līdz 2020.gada 6.novembrim – 783,17 *euro*. Pamatojoties uz Civillikuma 1511., 1587.pantu, 1652.panta 3.punktu, 1668.^{3}panta pirmo daļu, 1753., 1756., 1765., 2004.pantu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 195.pantu prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja, par labu viņam, pamatparādu 8 910,79 *euro* apmērā, līgumiskos procentus par kapitāla lietošanu 595,12 *euro* apmērā un nokavējuma procentus 783,17 *euro* apmērā, kopā 10 289,08 *euro*, kā arī samaksātos tiesāšanās izdevumus, nosakot tiesības saņemt likumiskos 8 procentus gadā no nesamaksātās pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) (lietas 4.-7.lapa).

[2] Tiesas dokumenti pusēm piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā. Tādējādi, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}pantam, pusēm ir paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu, par viņiem nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti (lietas 1., 4., 30.-38.lapa).

[2.1] Prasītāja – /Nosaukums A/ pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās. Tiesa uzskata par iespējamu skatīt lietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes tiesas sēdē, jo prasītājam pienācīgā kārtā paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu (lietas 4., 38.lapa). No prasītāja saņemts lūgums lietu izskatīt bez tā pārstāvja klātbūtnes tiesas sēdē, prasītājs prasību uztur pilnā apmērā (lietas 39.lapa).

[2.2] Atbildētājs – /pers. B/, uz tiesas sēdi neieradās. Tiesa uzskata par iespējamu skatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē, jo atbildētājam pienācīgā kārtā paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu (lietas 34., 38.lapa). Atbildētājs viņa neierašanos attaisnojošus iemeslus tiesai savlaicīgi nav paziņojis, nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu. Atbildētājs rakstveida paskaidrojumu par prasības pieteikumu nav iesniedzis, iebildumus pret prasību nav cēlis.

Motīvu daļa

[3] Pārbaudījusi un novērtējusi tiesas sēdē iegūtos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma.

[4] 2017.gada 18.maijā prasītājs un atbildētājs noslēguši /Nosaukums A/ pēcapmaksas darījumu līgumu un vienošanos par elektronisko dokumentu apriti Nr./numurs/ (līgumu). Līgumā puses noteikušas, ka prasītājs pārdod un atbildētājs pērk preces un/vai pakalpojumus ar pēcapmaksu. Atbildētājs prasītāja piešķirtā kredītlimita ietvaros var ar pēcapmaksu vairākkārt saņemt preces un/vai pakalpojumus un norēķināties par saņemtajām precēm/pakalpojumiem prasītāja noteiktajā termiņā un atkārtot šo ciklu pēc nepieciešamības. Līguma 2.2., 3.4.punktā atbildētājs apņēmies samaksāt prasītājam pilnā apmērā par precēm/pakalpojumiem saskaņā ar norēķinu dokumentos norādītajiem termiņiem, maksājuma saistību neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā uzņēmies pienākumu maksāt prasītājam nokavējuma procentus 0,1 procenta apmērā no kavētā parāda summas par katru

kavējuma dienu (lietas 10.-12.lapa).

2019.gada 12.martā puses noslēgušas vienošanos Nr.3-1-6/072. Vienošanā puses norādījušas, ka, pamatojoties uz starp pusēm noslēgtajiem līgumiem un citiem maksājuma dokumentiem, kā arī līdz vienošanās noslēgšanai veiktajiem savstarpējiem ieskaitiem un aprēķinātajām nokavējuma naudām, atbildētāja kavētās saistības pret prasītāju sastāda 8 910,79 *euro*, t.sk., aprēķinātā nokavējuma nauda 297,85 *euro*, ko puses iekļāvušas kavētā parāda summā. Vienošanās 2.1. un 3.2.punktā par kavētā parāda lietošanu puses noteikušas procentu likmi – 0,0329 procenti dienā no kavētā parāda neatmaksātās daļas, sākot aprēķinu no vienošanās noslēgšanas dienas līdz 2019.gada 1.oktobrim. Aprēķinātie līgumiskie procenti par parāda (kapitāla) lietošanu par laika periodu no 2019.gada 12.marta līdz 2019.gada 1.oktobrim sastāda 595,12 *euro*. Atbilstoši vienošanās 3.punktam atbildētājs parāda summu 8 910,79 *euro* apmērā un aprēķinātos līgumiskos procentus par kapitāla lietošanu par laika periodu no vienošanās noslēgšanas dienas – 2019.gada 12.marta līdz 2019.gada 1.oktobrim, 595,12 *euro* apmērā, kopā 9 505,91 *euro* apņēmies atmaksāt līdz 2019.gada 1.oktobrim. Maksājuma saistību neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā, atbilstoši vienošanās 2.2.punktam, atbildētājs par termiņā neveiktu jebkuru parādu vai tā nokavēto daļu apņēmies maksāt līgumiskos nokavējuma procentus 0,1 procenta apmērā no jebkuras nokavētās summas par katru nokavējuma dienu (lietas 13., 14.lapa). Tiesa secina, ka puses līgumu, vienošanos noslēgušas atbilstoši Civillikuma 1533.pantam, jo starp līdzējiem notikusi pilnīga vienošanās par darījuma būtiskām sastāvdaļām ar nolūku savstarpēji saistīties. Saskaņā ar Civillikuma 1431.pantu, akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bija zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība. Parakstot līgumu, vienošanos, atbildētājam bija zināms gan līguma priekšmets, gan parāda summa, gan kopējā atmaksājamā summa, gan piemērotā procentu likme, gan tiesiskās sekas līguma nepildīšanas gadījumā.

[5] Atbildētājs vienošanos par kavētā parāda samaksu nav pildījis, nav veicis nevienu maksājumus. Atbildētāja parādsaistības pret prasītāju sastāda – neatmaksātā pamatsumma 8 910,79 *euro* apmērā, neatmaksātie līgumiskie procenti par kapitāla lietošanu 595,12 *euro* apmērā, kas aprēķināti no 2019.gada 12.marta līdz 2019.gada 1.oktobrim un veidojas no procentiem par kapitāla lietošanu, un līgumiskie nokavējuma procenti 783,17 *euro* apmērā, kas aprēķināti par laika periodu no 2019.gada 2.oktobra līdz 2020.gada 6.novembrim (detalizēts aprēķins sniegts prasības pieteikumā) (lietas 6.lapa). Līgumisko nokavējuma procentu apmēru prasītājs izvēlējies labprātīgi samazināt, izvēlējies līgumiskos nokavējuma procentus aprēķināt par pamatu ņemot nevis vienošanā noteikto procentu likmi – 0,1 procents no jebkuras nokavētās summas par katru nokavējuma dienu, bet gan aprobežojot to ar Civillikuma 1765.panta otrajā daļā noteikto likumisko procentu apmēru – astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes gadā.

Tiesa uzskata, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama neatmaksātā parāda pamatsumma 8 910,79 *euro* apmērā, neatmaksātie līgumiskie procenti par kapitāla lietošanu 595,12 *euro* apmērā un līgumiskie nokavējuma procenti 783,17 *euro* apmērā, jo atbildētājs nav pildījis savas saistības, nav pienācīgi un savlaicīgi veicis maksājumus. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, [..].

Tādējādi, atbildētājs nav ievērojis Civillikuma 1828.panta prasības, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu. Atbildētājs ir pieļāvis nokavējumu, t.i., prettiesīgi novilcinājis saistības izpildīšanu, jo saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu.

Prasītājs atbildētājam nosūtījis 2019.gada 21.novembra pretenziju par neizpildītajām saistībām, aicinājis atbildētāju labprātīgi izpildīt līgumsaistības (lietas 15.-17.lapa). Atbildētājs savas saistības nav pildījis, pierādījumus, ka samaksa izdarīta, atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, nav piestādījis.

[6] Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka tiesai, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tā rezolutīvajā daļā jānorāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru. Judikatūrā *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 14.februāra spriedumu lietā Nr. SKC-75, 2009.gada 25.novembra lēmumu lietā Nr. SPC-111, 2013.gada 26.aprīļa spriedumu lietā Nr. SKC-1106)* pausts viedoklis, ka Civilprocesa likuma 195.pantam ir imperatīvs raksturs, līdz ar ko tiesai minētās normas izpratnē, apmierinot prasību par naudas summas piedziņu, ir pienākums neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus. Sprieduma nepildīšana, citam pienākošās summas paturēšana pie sevis, nozīmē sveša kapitāla lietošanu, par ko pēc likuma pienākas procentu samaksa.

Ievērojot minēto, kā arī Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 29.janvāra lēmumā lietā Nr. SKC-1331/2016 paustās atziņas, ka: „[..] sprieduma izpildes nokavējums izpildes stadijā rodas, ja piespriestie naudas maksājumi nav veikti sprieduma labprātīgas izpildes noteiktajā termiņā. Šādos gadījumos procentu maksāšanas pienākuma izpilde sākas ne ātrāk kā brīdī, kad spriedums stājies likumīgā spēkā un notecējis termiņš tā labprātīgai izpildei", ir nosakāmas prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus – astoņus procentpunktus virs procentu pamatlikmes – galējās procentu likmes, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi savās pirms attiecīgā pusgada pirmās kalendāra dienas veiktajās pēdējās galvenajās refinansēšanas operācijās, gadā, no piedzītās (ar spriedumu tiek radīta jauna saistība, kādēļ procenti nosakāmi no visas piedzītās summas) prasības summas –10 289,08 *euro*, par laiku no dienas, kad beidzies tiesas noteiktais sprieduma labprātīgas izpildes termiņš, līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu, 41.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta „c" apakšpunktu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 40.panta pirmo daļu no atbildētāja, par labu prasītājam, piedzenami lietā samaksātie tiesas izdevumi, un proti: samaksātā valsts nodeva par prasību, kas novērtējama naudas summā, 621,60 *euro* apmērā (520 *euro* plus 3,2 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 7 114 *euro* (konkrētajā gadījumā – 3 175,08 *euro*)) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 *euro* apmērā, kopā 626,97 *euro* (lietas 8., 9.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, daļā par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 193., 195.pantu, tiesa

NOSPRIEDA

/Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pamatparādu 8 910,79 (astoņi tūkstoši deviņi simti desmit *euro* 79 centi) *euro* apmērā, līgumiskos procentus par kapitāla lietošanu 595,12 (pieci simti deviņdesmit pieci *euro* 12 centi) *euro* apmērā un līgumiskos nokavējuma procentus 783,17 (septiņi simti astoņdesmit trīs *euro* 17 centi) *euro* apmērā, kopā

10 289,08 (desmit tūkstoši divi simti astoņdesmit deviņi *euro* 8 centi) *euro*, kā arī samaksātos tiesas izdevumus 626,97 (seši simti divdesmit seši *euro* 97 centi) *euro* apmērā, kopā 10 916,05 (desmit tūkstoši deviņi simti sešpadsmit *euro* 5 centi) *euro*, nosakot tiesības saņemt likumiskos (astoņus procentpunktus virs procentu pamatlikmes – galējās procentu likmes, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi savās pirms attiecīgā pusgada pirmās kalendāra dienas veiktajās pēdējās galvenajās refinansēšanas operācijās) procentus gadā no piedzītās prasības – 10 289,08 *euro*, summas par laiku no dienas, kad beidzies tiesas noteiktais sprieduma labprātīgas izpildes termiņš, līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Prasītājam piekrītošo naudas summu samaksa veicama /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, norādītajā kredītiestādes – /Nosaukums E/, kontā Nr./konta numurs/.

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma, daļā par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2021.gada 20.aprīļa, apelācijas kārtībā var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis A.Jonikāns